# T013 BD IV 190-Q31-P35 Hai Thương Gia Cúng Phật-Phật Bản Hạnh Tập

*Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)*

Phaåm 35: HAI THÖÔNG GIA CUÙNG PHAÄT (Phaàn 1)

Khi Ñöùc Theá Toân môùi thaønh ñaïo, ngoài kieát giaø döôùi goác caây Boà-ñeà baûy ngaøy ñeâm khoâng ñöùng daäy, laáy an laïc giaûi thoaùt laøm thöùc aên. Sau khi traûi qua baûy ngaøy, Ngaøi nhaát taâm chaùnh nieäm, xuaát khoûi chaùnh ñònh, ngoài nôi toøa Sö töû, ñeâm ñaàu tieân Ngaøi quaùn saùt möôøi hai nhaân duyeân: töø chi cuoái quaùn saùt ñeán chi ñaàu, roài töø chi ñaàu quaùn saùt ñeán chi cuoái. Kheùo nghó, kheùo quaùn saùt, thaáy roõ khoâng khaùc, nhaân nôi chi naøy sinh ra chi kia, nhaân coù chi kia môùi coù chi naøy. Nghóa laø duyeân vaøo voâ minh môùi coù caùc haønh, duyeân vaøo caùc haønh môùi coù thöùc, duyeân vaøo thöùc môùi coù danh saéc, duyeân vaøo danh saéc môùi coù luïc nhaäp, duyeân vaøo luïc nhaäp môùi coù xuùc, duyeân vaøo xuùc môùi coù thoï, duyeân vaøo thoï môùi coù aùi, duyeân vaøo aùi môùi coù thuû, duyeân vaøo thuû môùi coù höõu, duyeân vaøo höõu môùi coù sinh, duyeân vaøo sinh môùi coù caùc khoå laõo, beänh, töû, öu bi, khoå naõo. Ñöùc Theá Toân bieát caùc phaùp naøy roài, laïi noùi keä: Ngöôøi tu phaïm haïnh quaùn caùc phaùp Thì bieát caùc phaùp laø töông sinh Neáu bieát caùc phaùp nhaân duyeân sinh Thì bieát caùc phaùp nhaân duyeân coù. Ñöùc Theá Toân vaøo nöûa ñeâm aáy quaùn möôøi hai phaùp nhaân duyeân, quaùn töø chi ban ñaàu cho ñeán chi cuoái cuøng, roài chí taâm khoâng thaát nieäm, khoâng taùn loaïn, kheùo quaùn saùt, kheùo suy nghó ngöôïc laïi: do khoâng coù chi kia thì chi naøy khoâng coù, do chi kia dieät neân chi naøy töï dieät. Nghóa laø voâ minh dieät thì haønh töï dieät, haønh dieät thì cho ñeán sinh, laõo, beänh, töû, öu bi, khoå naõo taát caû ñeàu dieät. Khi aáy Ñöùc Theá Toân quaùn bieát caùc phaùp naøy roài, Ngaøi lieàn noùi keä: Ngöôøi tu phaïm haïnh quaùn caùc phaùp Thì bieát caùc phaùp nhaân duyeân sinh Neáu bieát caùc phaùp nhaân duyeân sinh Thì bieát caùc phaùp nhaân duyeân dieät. Ñöùc Theá Toân vaøo nöûa ñeâm aáy quaùn möôøi hai nhaân duyeân, quaùn töø chi cuoái cuøng ñeán chi ban ñaàu, khoâng thaát nieäm, khoâng taùn loaïn, kheùo suy nghó, kheùo quaùn saùt caùi kia ñaõ sinh thì sinh caùi naøy, nhaân coù caùi kia neân coù caùi naøy. Caùi kia khoâng thì caùi naøy cuõng khoâng, caùi kia dieät thì caùi naøy cuõng dieät. Nghóa laø duyeân voâ minh thì haønh sinh, duyeân caùc haønh roài thì taát caû caùc chi: sinh, laõo, beänh, töû, öu bi, khoå naõo ñeàu töông sinh. Chi kia khoâng sinh thì chi naøy cuõng khoâng. Chi kia dieät roài thì chi naøy cuõng dieät. Khi aáy Ñöùc Theá Toân bieát söï thaät naøy roài, Ngaøi noùi keä: Nhö ngöôøi phaïm haïnh quaùn theá gian Lieàn bieát töông sinh cho ñeán dieät Ñaõ phaù ma quaân laäp ñaïo traøng Nhö maët trôøi chieáu saùng hö khoâng. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân töø nôi toøa Sö töû ñöùng daäy rôøi caây Boà-ñeà chaúng bao xa, Ngaøi laïi ngoài kieát giaø baát ñoäng trong baûy ngaøy, laáy haïnh giaûi thoaùt laøm nieàm an laïc. Trong baûy ngaøy ôû beân caïnh caây Boà-ñeà, chaêm chuù quaùn saùt, maét khoâng nhaém, Ngaøi nghó theá naøy: “Ta ôû nôi ñaây dieät cuøng taän voâ bieân phieàn naõo, ñaõ

xaû boû gaùnh naëng!” Sau khi traûi qua baûy ngaøy chaùnh nieäm, chaùnh tri, Ngaøi ra khoûi Tam-muoäi. Veà sau coù ngöôøi ôû nôi Ngaøi ngoài quaùn saùt, beân caïnh Boà-ñeà naøy, xaây moät ngoâi

thaùp, ñaët teân laø thaùp Khoâng nhaùy maét vaø noùi keä: ÔÛ ñaïo traøng naøy dieät caùc khoå Laïi ngoài nôi ñaây quaùn toøa kia Ñaït ñöôïc sôû nguyeän ñeán bôø giaùc Ta chöùng Boà-ñeà taïi nôi ñaây. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân töø thaùp Khoâng nhaùy maét ñöùng daäy, ung dung ñi ñeán Ma-leâ- chi (nhaø Tuøy dòch laø Döông Dieäm) nôi ñi kinh haønh. Sau khi ñi kinh haønh roài, Ngaøi ngoài kieát giaø traûi qua baûy ngaøy thoï höôûng nieàm vui giaûi thoaùt. Traûi qua baûy ngaøy roài, chaùnh nieäm, chaùnh tri, Ngaøi ra khoûi Tam-muoäi. Ngay luùc aáy coù Long vöông Ca-la (nhaø Tuøy dòch laø Haéc Saéc) ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, ñaûnh leã döôùi chaân Ngaøi roài lui ñöùng veà moät beân, baïch Phaät: –Thöa Theá Toân, taïi cung ñieän naøy, thuôû xöa con ñaõ töøng cuùng döôøng chö Phaät trong quaù khöù. Chö Phaät vì thöông xoùt con neân ñeàu nhaän laáy vaø ôû nôi cung ñieän naøy. Chö Phaät ñoù laø Ñöùc Theá Toân Caâu-löu-toân, Ñöùc Theá Toân Caâu-na-haøm Maâu-ni vaø Ñöùc Theá Toân Ca-dieáp. Ngaøy nay gaëp Theá Toân, laønh thay! Thaät ñuùng luùc. Xin Ngaøi thöông xoùt con, ôû nôi ñaây moät thôøi gian ngaén. Taïi sao nhö vaäy? Vì con ñaõ ñem cung ñieän naøy cuùng döôøng ba Ñöùc Phaät trong quaù khöù. Ngaøy nay ñeán Theá Toân laø vò thöù tö vì con maø nhaän laáy cung ñieän naøy, töùc goïi laø “cung ñieän ñaày ñuû coâng ñöùc cuûa con ñöôïc boán Ñöùc Phaät nhaän laáy.” Luùc aáy Ñöùc Theá Toân nhaän lôøi Long vöông Ca-la, vaøo trong cung ñieän ngoài kieát giaø, traûi qua baûy ngaøy an ñònh khoâng ñoäng, höôûng thoï nieàm vui giaûi thoaùt. Ñöùc Theá Toân traûi qua baûy ngaøy chaùnh nieäm, chaùnh tri roài ra khoûi Tam-muoäi, baûo Ñaïi long vöông Ca-la: –Naøy Long vöông, oâng ñeán vôùi Ta thoï phaùp Tam quy: Phaät… vaø nguõ giôùi. OÂng seõ höôûng thuï ñaïi an laïc maõi maõi. Long vöông Ca-la lieàn baïch Phaät: –Xin vaâng lôøi Ñöùc Phaät daïy, taâm khoâng choáng traùi, con theo lôøi Theá Toân ñaõ baûo. Long vöông Ca-la nghe lôøi Ñöùc Phaät daïy nhö vaäy roài, lieàn chaép tay höôùng veà Ñöùc Phaät laõnh thoï ba phaùp Töï quy y: quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng, roài laõnh thoï naêm giôùi caám, laø caän söï nam ñaàu tieân trong theá gian. Trong loaøi suùc sinh, töï noùi ba phaùp Tam quy vaø nguõ giôùi, ñoù laø Long vöông Ca-la. Thuôû aáy, laïi coù moät Long vöông khaùc teân laø Muïc-chaân-laân-ñaø, ñang höôùng veà choã Ñöùc Phaät. Khi ñaõ ñeán nôi, Long vöông leã döôùi chaân Ñöùc Phaät roài lui veà moät beân. Sau khi ñöùng veà moät beân, Long vöông baïch Phaät: –Thöa Ñöùc Theá Toân, cung ñieän naøy cuûa con, thuôû xöa ñaõ töøng cuùng döôøng taát caû chö Phaät. Quyù Ngaøi nhaän laáy vaø ôû trong ñoù. Chö Ñöùc Phaät ñoù laø Ñöùc Theá Toân Caâu-löu- toân, Ñöùc Theá Toân Caâu-na-haøm Maâu-ni vaø Ñöùc Theá Toân Ca-Dieáp. Hay thay! Ngaøy nay gaëp ñöôïc Theá Toân, xin cuõng vì con nhaän laáy cung ñieän naøy, thì con seõ ñöôïc boán Ñöùc Phaät Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc thoï naïp cung ñieän naøy, con seõ ñöôïc lôïi ích hoaøn toaøn. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân tuøy thuaän Long vöông Muïc-chaân-laân-ñaø nhaän laáy cung ñieän. Ngaøi ngoài kieát giaø trong cung ñieän naøy traûi qua baûy ngaøy khoâng ñöùng daäy, ñeå höôûng nieàm vui giaûi thoaùt.

Trong thôøi gian baûy ngaøy naøy, treân hö khoâng keùo maây tuoân möa, thoåi côn gioù raát laïnh, möa suoát baûy ngaøy khoâng ngôùt, khoâng khí trôû thaønh giaù laïnh. Khi aáy Long vöông Muïc-chaân-laân-ñaø ra khoûi cung ñieän, hieän thaân to lôùn, cuoän thaønh baûy ngaøy voøng che chôû Ñöùc Phaät, laïi hieän baûy ñaàu cuùi xuoáng laøm chieác loïng lôùn che treân

ñaàu Ñöùc Phaät. Taâm Long vöông nghó theá naøy: "Chaúng ñeå thaân Theá Toân bò gioù reùt laïnh vaø buïi baëm dính vaøo. Cuõng ñöøng ñeå caùc loaøi truøng, muoãi moøng chích Theá Toân." Ñaõ qua baûy ngaøy, baáy giôø trôøi trong saùng khoâng coù maây muø, Ñöùc Theá Toân chaùnh nieäm chaùnh trí ra khoûi Tam-muoäi. Khi aáy Long vöông Muïc-chaân-laân-ñaø thu hình roàng, hieän hình Baø-la-moân treû tuoåi, ñöùng tröôùc Phaät, chaép tay leã saùt ñaát, baïch Phaät: –Vöøa roài khoâng phaûi con muoán nhieãu loaïn Nhö Lai, con hieän hình roàng cuoän quanh Nhö Lai baûy voøng, laïi hieän baûy ñaàu che treân ñaûnh Nhö Lai laø muoán Nhö Lai ñöôïc an oån, chæ sôï Theá Toân bò gioù nöôùc thaám laïnh, ñaát buïi dính vaøo ngöôøi, cuøng coân truøng, muoãi moøng chích vaøo thaân. Baïch Ñöùc Theá Toân, do con nghó nhö vaäy neân môùi che phuû Theá Toân. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân vì nhaân duyeân naøy, töï noùi keä taùn thaùn: Bieát ñuû tòch ñònh raát an laïc Bieát ñuû quaùn saùt raát saâu xa An laïc khoâng phieàn naõo trong ñôøi Laïi khoâng saùt haïi caùc chuùng sinh. Neáu muoán ôû ñôøi thaät an laïc Taát caû tham duïc phaûi xa lìa Xaû boû ngaõ maïn, taùnh kieâu caêng Vui naøy toái thaéng raát an laïc Bao nhieâu duïc laïc ôû nhaân gian Neáu boû ñöôïc heát khoâng coøn aùi Vui ñôøi so saùnh vôùi vui ñaïo Ñaïo möôøi saùu phaàn, ñôøi khoâng moät. Khi Ñöùc Theá Toân noùi keä naøy roài, baûo Long vöông Muïc-chaân-laân-ñaø: –Ñaïi vöông haõy ñeán ñaây thoï phaùp Tam quy vaø Nguõ giôùi. Ñaïi vöông seõ maõi maõi thoï höôûng an laïc. Long vöông Muïc-chaân-laân-ñaø baïch Phaät: –Ñuùng nhö lôøi Theá Toân ñaõ daïy, con luoân tuaân theo. Muïc-chaân-laân-ñaø nghe lôøi daïy cuûa Ñöùc Phaät, lieàn ñeán beân Ñöùc Theá Toân thoï phaùp Tam quy vaø Nguõ giôùi. Khi Ñöùc Theá Toân coøn tu Boà-taùt haïnh, coù moät ngöôøi chaên deâ, trong thôøi gian saùu naêm Boà-taùt tu khoå haïnh, ngöôøi naøy ñoái vôùi Ñöùc Theá Toân ñem taâm thanh tònh, toân troïng cung kính cuùng döôøng, laïi ñem söõa daâng cuùng Theá Toân vaø beû caønh Ni-caâu-ñaø caém che maùt Theá Toân. Khi aáy caønh caây naøy bieán thaønh ñaïi thoï, ngöôøi chaên deâ naøy tuøy theo nhaân duyeân thieän caên tín taâm ít nhieàu naøy, sau khi qua ñôøi sinh leân coõi trôøi Ñao-lôïi laøm Thieân töû, coù ñaïi oai löïc thaàn thoâng töï taïi. Ngöôøi chaên deâ sau khi sinh leân coõi trôøi, laïi suy nghó: "Ta nay ñöôïc quaû baùo, do nghieäp nhaân gì maø ñöôïc thaân naøy?" Laïi nghó: "Nhôù thuôû xöa khi Ñöùc Theá Toân coøn laø Boà-taùt, ta ñích thaân taïo nghieäp nhö theá naøy: Khi Boà-taùt tu khoå haïnh, ta ñem söõa daâng cuùng cho Ngaøi. Nôi Ngaøi ngoài, ta beû caønh Ni-caâu-ñaø caém vaøo ñaát ñeå che maùt Boà-taùt. Nhôø thieän nghieäp ñoù, ta nay ñöôïc quaû baùo vi dieäu naøy." Thieân töû laïi nghó theá naøy: "Nhôø khi Ñöùc Theá Toân coøn laø Boà-taùt, ta gaàn guõi cuùng döôøng neân nay ñöôïc quaû baùo naøy. Ta caém caønh caây Ni-caâu-ñaø che maùt Ñöùc Theá Toân, neân nay ñöôïc quaû baùo vaø coù nhöõng thaàn thoâng voâ ngaïi naøy. Huoáng chi ngaøy nay Ñöùc Theá Toân

ñaõ chöùng quaû Voâ thöôïng Boà-ñeà, Ngaøi vì ta maø trôû laïi nghæ maùt döôùi boùng caây naøy.” Vaøo nöûa ñeâm, thaân phoùng haøo quang röïc rôõ, chieáu saùng ñeán caây Boà-ñeà, Thieân töû

vôùi aùnh saùng coõi trôøi aáy ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñeán nôi, vò aáy ñaûnh leã döôùi chaân Phaät roài lui veà moät beân. Khi aáy Thieân töû lieàn baïch Phaät: –Hay thay, Theá Toân! Cuùi xin Theá Toân vì thöông xoùt con, nhaän caây naøy, ñöôïc an laïc theo yù muoán. Khi aáy Ñöùc Theá Toân vì thöông xoùt Thieân töû, nhaän caây Ni-caâu-ñaø maø thuôû xöa ngöôøi chaên deâ ñaõ caém vaøo ñaát. Nhaän lôøi roài, Ngaøi ngoài kieát giaø baát ñoäng döôùi caây naøy, traûi qua baûy ngaøy ñeå caûm thoï söï giaûi thoaùt an laïc. Sau khi traûi qua baûy ngaøy, Ngaøi chaùnh nieäm chaùnh tri, ra khoûi Tam-muoäi, baûo Thieân töû: –Naøy Thieân töû, laïi ñaây! Ñeán beân Ta thoï laõnh phaùp Tam quy vaø Nguõ giôùi. Ngöôøi seõ thoï höôûng an laïc laâu daøi. Thieân töû thoï ba phaùp Töï quy y vaø Nguõ giôùi roài, trong theá gian. Ñaây laø vò trôøi ñaàu tieân ñöôïc Ñöùc Phaät trao cho ba phaùp Quy y vaø Nguõ giôùi, laøm ngöôøi Öu-baø-taéc. Tieàn thaân vò naøy laø ngöôøi chaên deâ, do cuùng döôøng caây, söõa… cho Boà-taùt, neân ñöôïc quaû baùo thaân chö Thieân.

*Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.*